

Retten til at læse

**150 millioner mennesker har ikke denne ret!
Kun 5 % af hvad der publiceres er tilgængeligt!**

IFLA sektionen LSN (Library Services to People with Special Needs) havde i år sat fokus på retten til at læse både på den prækonference, der blev afholdt i Oslo og på IFLA konferencen i Göteborg. Sektionen beskæftiger sig med alle de grupper, som ikke kan gøre brug af almindelig biblioteksservice.

Hvordan inkluderer man disse borgere i videnssamfundet? Hvad kan bibliotekerne gøre for at forbedre disse menneskers muligheder for at få adgang til viden og dermed give dem mulighed for at bidrage til og deltage i samfundet?

Hvordan får de fat på de materialer, de har brug for til uddannelse, til brug i hverdagen og til livslang læring?

Spørgsmålene blev belyst både ud fra en mere teoretisk og en "best practise" vinkel. 2 plenumtalere gav deres bud på, hvad der skal til. Harald von Hielmcrona fortalte om IFLAS arbejde med ophavsret og etablering af "Det globale bibliotek", og Honor Wilson-Fletcher, Direktør for Det nationale Læseår i England i 2008 holdt et meget spændende oplæg om, hvorfor læsning har så stor betydning. "Det er billigt at gøre noget ved, og det er aldrig for sent", som hun sagde. Hun plæderede for læsning som en ret - en national, politisk prioritering og ikke som en luksus for middelklassen.

Konferencen kom rundt om så forskellige emner som ordblindhed, døvblindhed, børn og unge indlagt på hospital, udviklingshæmmede og oprettelse af læsekredse. Samtidig blev de muligheder teknologien bringer belyst – først og fremmest gennem den internationale standard DAISY (Digital Accessible Information System).

Konferencen sluttede af med besøg på Torshov Bibliotek i Oslo som et eksempel på et tilgængeligt bibliotek og besøg på Norges nyeste fængsel og fængselsbibliotek i Halden. Fængslet er indviet i april 2010.

De oplæg der gjorde størst indtryk på mig var mødet med den blinde japanske bibliotekar Mr. Masayuki Sugita fra Japan. Han fortalte om, hvordan han afholder internetkurser for døvblinde og viste en film fra undervisningen. Sidst men ikke mindst spændende var oplægget fra hospitalsbiblioteket på Dronning Silvia børnehospitalet i Göteborg med overskriften: "Hvordan kan kulturelle aktiviteter og kunst indgå i behandlingen af børn og unge?" Biblioteket blev udnævnt til årets bibliotek i Sverige i 2009.

Nogle af konklusionerne var at hvis flere skal inkluderes er det ikke tilstrækkeligt med licenser. Det er nødvendigt at inddrage forlæggerne, når materialer skal konverteres til lyd eller andre formater at bringe interesseorganisationerne sammen og dokumentere behovet med statistik at udvide gruppen af berettigede til at omfatte andre end blinde

at etablere en fælles katalog (Det globale bibliotek), så folk med læsevanskeligheder kan lokalisere, hvad der findes af tilgængelig litteratur. Problemerne med ophavsrettighederne er årsag til, at alle producerer de samme titler på lyd, og det er en dårlig udnyttelse af ressourcerne.

Konference indlæggene kan ses på flg. Link: <http://www.ifla.org/en/lsn/conferences> . . .

